

PROTOKÓŁ Nr 15/04
posiedzenia Komisji Edukacji, Kultury i Sportu
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego,
które odbyło się w dniu 12 lutego 2004 roku.

Obrady rozpoczęły się o godz. 9.00 i trwały do godz. 11.45.

Posiedzeniu przewodniczył **Przewodniczący Komisji Tadeusz Kowalczyk.**

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji oraz osoby zaproszone zgodnie z *listami obecności stanowiącymi załączniki nr 1 i 2 do protokołu.*

Przewodniczący Komisji zapoznał z planem pracy Komisji na I półrocze 2004 r., który – działając z upoważnienia Komisji danego na 14. posiedzeniu w dniu 22 stycznia br. – rozbudował o punkty dotyczące informacji o działalności poszczególnych wojewódzkich samorządowych jednostek kultury i oświaty. *Plan pracy stanowi zał. nr 3 do protokołu.* Komisja zaaprobowała i przyjęła do realizacji ww. dokument.

Przewodniczący obrad zwrócił się z pytaniem do radnych, czy zgłaszają uwagi i wnioski do porządku obrad i przekazanego przy zaproszeniu na posiedzenie. Zaproponował zmianę kolejności realizacji porządku obrad.

Komisja jednogłośnie i bez uwag przyjęła do realizacji porządek obrad, uwzględniający propozycję Przewodniczącego obrad, w brzmieniu:

1. Informacja o stanie finansowym wojewódzkich samorządowych jednostek kultury w 2003 roku.
2. Informacja na temat funkcjonowania Teatru im. Stefana Żeromskiego w Kielcach.
3. Wyrażenie opinii na temat stanowiska Zarządu Województwa wobec opinii Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały budżetowej na 2004 rok.
4. Sprawy różne.

P r z e b i e g p o s i e d z e n i a :

Ad 1.

Członek Zarządu Województwa Jacek Kowalczyk zapoznał Komisję z przedłożoną przez Zarząd Województwa „Informacją o stanie finansowym wojewódzkich samorządowych jednostek kultury w 2003 roku”, stanowiącą *załącznik nr 4 do protokołu.* Poinformował, że rok 2003 był rokiem przełomowym w staraniach o dotację z rezerwy celowej Ministra Kultury. W

ubiegłym roku województwo pierwszy raz od 1999 zostało dostrzeżone. Dla przykładu w 2000 roku otrzymaliśmy 50 tys. zł., gdy inne województwa dostawały po kilka mln. zł. Wyliczenia wskazują, że ciągu ostatnich 4 lat województwo straciło około 12-13 mln zł na kulturę. Obecnie jest nadzieja na poprawę relacji w stosunku do innych regionów. Zagrożenie stanowi fakt, że Minister Kultury zmuszony jest oddać 40 mln. zł. do budżetu państwa na uzupełnienie dotacji na przewozy PKP. Obecnie preferowane są przez Ministra Kultury przy dzieleniu rezerwy organizacje pozarządowe. Z omawianej informacji wynika istotne zjawisko rosnących dochodów własnych jednostek. Oczekuje się, że potrzeby remontowe i inwestycyjne w znaczącym stopniu będą zaspokajane ze środków kontraktu wojewódzkiego. Omówił działalność merytoryczną poszczególnych jednostek (treść wypowiedzi zawiera informacja).

W d y s k u s j i :

Przewodniczący obrad nawiązał do wypowiedzi w sprawie nierównego traktowania województw w podziale rezerwy Ministra Kultury i wyraził zadowolenie z przerwania złej passy. Jest to m.in. skutek osobowości Ministra Andrzeja Dąbrowskiego oraz wynik żmudnych i konsekwentnych starań Zarządu Województwa. Za największy sukces samorządu województwa należy uznać fakt, że mimo permanentnego niedoboru środków finansowych na zadania z zakresu kultury, żadnej jednostki nie zlikwidowano. Wyraził zadowolenie z aktywności jednostek wyrażonej m.in. wzrostem dochodów własnych. Wyraził nadzieję, że Zarząd będzie pomagał jednostkom w pozyskaniu jak największej ilości środków pozabudżetowych.

Radny Leszek Bugaj zaapelował do Zarządu Województwa o szczególną troskę o zasoby lokalowe Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, która zajmuje obecnie 6 odrębnych lokali. Zarząd winien wypracować koncepcję i propozycje rozwiązań i przedstawić je na posiedzeniu Komisji. Odnośnie sprawy spornej własności księgozbiorów rodzin Łuniewskich i Deskurów, należy obciążyć spadkobierców rodzin kosztami przetrzymywania starodruków. Środki finansowe z rezerwy na kulturę dla województw wynikają zapewne ze wskaźników nasycenia zabytkami. Należy poznać dokładnie przyczyny niedofinansowania i wypracować kierunki najlepsze w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych. Niepowetowaną stratą dla przyszłych pokoleń byłoby zaniechanie odtwarzania niszczących obecnie elementów architektury wiejskiej. Wieś polska starzeje się i niedługo kultura wiejska i folklor mogą ulec unicestwieniu. Należy szukać środków strukturalnych na ten cel, aby zachować tożsamość narodu.

Komisja przyjęła przedłożoną przez Zarząd Województwa Informację o stanie finansowym wojewódzkich samorządowych jednostek kultury w 2003

roku, a swoje stanowisko zawarła w *opinii nr 25/04 stanowiącej zał. nr 5 do protokołu*

Ad 2.

Dyrektor Teatru im Stefana Żeromskiego Piotr Szczerski podziękował za możliwość uczestniczenia w posiedzeniu Komisji. Przedstawił najważniejsze elementy działalności merytorycznej Teatru oraz obawy związane z działalnością jednostki przy chronicznym jej niedofinansowaniu. *Treść wystąpienia zawarta jest w załączniku nr 6 do protokołu.*

Członek Zarządu Województwa Jacek Kowalczyk zapoznał Komisję z przedłożoną przez Zarząd Województwa – jako organizatora jednostki – informacją dotyczącą funkcjonowania Teatru im. S. Żeromskiego w Kielcach w 2003 roku (*zał. nr 7 do protokołu*). Poinformował ponadto, że zapisana w projekcie budżetu województwa kwota dotacji podmiotowej nie wystarczy na całoroczną działalność merytoryczną i funkcjonowanie jednostki. Zarząd Województwa, licząc na dotację celową Ministerstwa Kultury, zaproponował w projekcie budżetu województwa możliwie najwyższą kwotę na jednostki kultury. Istnieją pewne przesłanki na uwzględnienie naszego województwa przy podziale 132 milionowej rezerwy Ministra Kultury, bowiem zmieniły się zasady dzielenia, zawierające czytelny algorytm, gdzie nie jest ważne nasycenie zabytkami, lecz liczba instytucji kultury przejętych przez samorządy. Nowe zapisy rozporządzenia pozwalają na finansowanie ze środków rezerwy Ministra Kultury działalności merytorycznej. Zarząd Województwa prowadzi obserwację działalności finansowej jednostek, i w sytuacjach kryzysowych – zwiększa miesięczną transzę dotacji z budżetu województwa. Precedensową w kraju sprawą jest sporna forma współwłasności budynku zajmowanego przez Teatr. Do czasu uregulowania spornych spraw własności Teatr nie może rozpocząć niezbędnych remontów i modernizacji. Przygotowane są już dokumentacje i środki na modernizację kotłowni.

Zastępca przewodniczącego Komisji – Marian Budziosz stwierdził, że Teatrowi potrzebna jest pomoc ze strony Zarządu Województwa w uporządkowaniu stanu prawnego zajmowanej nieruchomości, jako warunku koniecznego do otrzymania jakichkolwiek środków pozabudżetowych na remonty i modernizacje. W pełni podzielił obawy i niepokój dyrektora Teatru o przyszłość tej instytucji, wynikające z niedostatecznego zabezpieczenia finansowego.

Radny Leszek Bugaj stwierdził, że sprawę rozpatrywać trzeba w dwóch aspektach: należy szukać źródeł dofinansowania jednostki w programach pomocowych UE oraz poszukiwać nowych form podaży repertuaru dla

zwiększenia dochodów własnych. Jako wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu uznał za niezbędne i pilne uregulowanie stanu prawnego zajmowanej nieruchomości. Teatr, jako właściciel siedziby, mógłby wówczas zabiegać w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie modernizacji kotłowni. Zarząd winien zatem rozpocząć pilne działania w kierunku usankcjonowania spraw własnościowych, poprzez zaangażowanie prawników z Urzędu marszałkowskiego w kierunku rozpoczęcia intensywnych prac nad ustaleniem wszystkich żyjących właścicieli i doprowadzenia do końca procesu własnościowego. Teatr zaś winien ustalić program modernizacji kotłowni oraz stosowne wyliczenia.

Ocecił bardzo wysoko działalność merytoryczną Teatru.

Radna Lucjana Elżbieta Nowak oceniła bardzo wysoko program repertuarowy Teatru. Natomiast, w kwestii spraw finansowych – stwierdziła, że przy mizernych kwotach budżetu województwa konieczne jest nieustanne czuwanie nad sytuacją finansową poszczególnych jednostek kultury, aby nie dopuścić do zapaści finansowej. Poprosiła o przyczyny zawieszenia funkcjonowania Rady Programowej Teatru.

Dyrektor Teatru Piotr Szczerski poinformował, że z pracy w pięcioosobowej Radzie Programowej zrezygnowali: Anna Kurska (przewodnicząca) Beata Klimek i Jerzy Daniel. Pozostał najaktywniejszy Radny Eugeniusz Cichoń. Oceniając 4-letnią kadencję Rady, stwierdził, że działała ona ze zróżnicowanym dla Teatru skutkiem: pomagała, ale i cenzurowała. Po premierze „Balu wisielców” Pani A. Kurska wyraziła oburzenie na spektakl, reżyserię, reżysera, itd. I w reakcji na odmienne zdanie dyrektora Teatru – złożyła rezygnację z przewodniczenia Radzie i pracy w niej. Mediatorem sporu był Radny Eugeniusz Cichoń, lecz bez efektu pozytywnego. Cztery lata kadencji Rady dowiodły dużej straty czasu, jedynym rozsądnym głosem był głos E. Cichonia, pozostali członkowie nie wnosili nic twórczego. Z perspektywy 4 lat stwierdził, że Rada jest ciałem zbędnym, bo dyrektor jednostki jednoosobowo odpowiada za całokształt działalności, artystycznej też.

Członek Zarządu Jacek Kowalczyk potwierdził, że dyrektor jednostki ma jednoosobową odpowiedzialność za efekty pracy kierowanej jednostki, natomiast Rada kreuje swoją wizję na temat funkcjonowania Teatru. Najważniejszą i jedyną radą programową dla Teatru jest widz.

Radny Leszek Bugaj stwierdził, że opinia o pracy radnego Eugeniusza Cichonia zaprzecza stwierdzeniu, iż Rada Programowa jest ciałem niepotrzebnym. Jednakże Rada ma służyć pomocą dyrektorowi. Należy zatem rozważyć sens istnienia Rady w tym aspekcie.

Radny Marian Budziosz stwierdził potrzebę istnienia Rady, lecz pod warunkiem odpowiedniego doboru osób zaangażowanych w jej pracę (bez podtekstów politycznych).

Radny Konrad Łęcki zapytał, czy powoływanie Rady Programowej Teatru jest obowiązkiem ustawowym. Jeżeli nie, to należy zastanowić się nad sensem istnienia takiej rady, „po co tworzyć fikcję?”.

Przewodniczący obrad przypomniał, że Rada miała być z założenia ciałem wspomagającym, lecz nie decyzyjnym. zaproponował, by Komisja zwróciła się do Zarządu Województwa o przeanalizowanie potrzeby jej funkcjonowania i ewentualnego uzupełnienia składu przed upływem kadencji. Odnośnie problemów remontowych Teatru, potwierdził stanowiska przedmówców w tej sprawie. Stwierdził, że dotacja w kwocie 1 650 000 zł z budżetu województwa na działalność bieżącą jest niewystarczająca, jednakże jest prawie pewność otrzymania środków z rezerwy Ministra Kultury. Zapewnił, że Komisja będzie orędownikiem spraw Teatru.

Dyrektor Teatru Piotr Szczerski podziękował Komisji za zainteresowanie się problemami Teatru zrozumienie trudnej sytuacji i złożoną deklarację poparcia. W swoim wystąpieniu chciał przedstawić zagrożenia wynikające z ekstenywnej gospodarki i braku inwestycji i remontów. Poinformował o zagrożeniach wynikających z wykupienia 20% własności nieruchomości przez osobę fizyczną (państwo Michalscy).

Komisja przyjęła przedłożoną przez Zarząd Województwa informację na temat funkcjonowania Teatru im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, a swoje stanowisko wyraziła w *opinii nr 26/04 stanowiącej zał. nr 8 do protokołu*.

Ad 3.

Skarbnik Województwa Zdzisław Wojciechowski zapoznał Komisję z treścią Opinii nr 38/04 do projektu uchwały Sejmiku w sprawie uchwalenia budżetu (*zał. nr 9*) oraz wnioskiem nr 2/04 (*zał. nr 10*) Komisji Budżetu i Finansów Sejmiku. Zgodnie z ww. wnioskiem Zarząd Województwa zredagował i postanowił przedłożyć wszystkim Komisjom merytorycznym zagrożenia w realizacji zadań objętych budżetem województwa 2004 roku (*zał. nr 11*). Omówił wyszczególnione w ww. zestawieniu zagrożenia jakie pojawią się w trakcie realizacji budżetu. Poinformował, że w aneksie dotyczącym ustawy budżetowej w części „dofinansowanie bieżących zadań własnych jednostek samorządu” widnieje kwota 2.200.000 zł z rezerwy Ministra Kultury dla województwa świętokrzyskiego.

Komisja przyjęła do wiadomości i nie wniosła uwagi do Opinii nr 38/04 oraz wniosku nr 2/04 Komisji Budżetu i Finansów Sejmiku do projektu budżetu

województwa na 2004 rok oraz wykazu zagrożeń w realizacji zadań objętych budżetem województwa 2004 roku.

Ad 4.

Spraw różnych nie zgłoszono.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokół sporządziła Barbara Loch.

Przewodniczący obrad

Tadeusz Kowalczyk